

**MUIHIN LAKEIHIN SISÄLTYVÄT ASIAMIESTÄ YLEENSÄ TAI ERITYISESTI
ASIANAJAJAA KOSKEVIA SÄÄNNÖKSIÄ:**

**A 3.1 RIKOSLAKI (24.8.1990/769)
RL 36:5, RL 36:8, RL 38:1, RL 38:2, RL 38:10 (viim. muut. 21.4.1995/578)**

RL 36:5

5 § (24.8.1990/769) *Luottamusaseman väärinkäyttö.* Jos se, jonka tehtävänä on hoitaa toisen taloudellisia tai oikeudellisia asioita, väärinkäyttää luottamusasemaansa

- 1) ryhtymällä sellaiseen toimeen, johon hänellä ei ole oikeutta, tai
- 2) jättämällä tehtävänsä kokonaan tai osaksi suorittamatta ja siten aiheuttaa vahinkoa sille, jonka asioita hänen tulee hoitaa, hänet on tuomittava *luottamusaseman väärinkäytöstä* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

RL 36:8

(24.8.1990/769) *Syyteoikeus.* Virallinen syyttäjä ei saa nostaa syytettä lievistä petoksesta eikä luottamusaseman väärinkäytöstä, ellei asianomistaja ilmoita sitä syytteeseen pantavaksi.

Syyteilmoitus ei ole kuitenkaan tarpeen luottamusaseman väärinkäytöstä, jos erittäin tärkeä yleinen etu vaatii syytteen nostamisen tai jos asioiden hoitaminen perustuu lain tai viranomaisen määräykseen taikka jos rikoksen on tehnyt asianajaja tai muu henkilö, joka on tehtävässään julkisen valvonnan alainen tai siihen rinnastettavassa asemassa taikka teko kohdistuu julkisen valvonnan alaiseen yhteisöön, säätiöön tai muuhun oikeushenkilöön sen julkisen valvonnan alaisessa toiminnassa. (29.4.1994/317)

RL 38:1 ja 38:2

1 § (21.4.1995/578) *Salassapitorikos.* Joka laissa tai asetuksessa säädetyn taikka viranomaisen lain nojalla erikseen määräämään salassapitovelvollisuuden vastaisesti

- 1) paljastaa salassa pidettävän seikan, josta hän on asemassaan, toimesaan tai tehtävää suorittaessaan saanut tiedon, taikka
- 2) käyttää tällaista salaisuutta omaksi tai toisen hyödyksi, on tuomittava, jollei teko ole rangaistava 40 luvun 5 §:n mukaan, *salassapitorikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

2 § (21.4.1995/578) *Salassapitorikkomus*. Jos salassapitorikkomus, huomioon ottaen teon merkitys yksityisyyden tai luottamuksellisuuden suojan kannalta taikka muut rikokseen liittyvät seikat, on kokonaisuutena arvostellen vähäinen, rikoksentekijä on tuomittava *salassapitorikkomuksesta* sakkoon.

Salassapitorikkomuksesta tuomitaan myös se, joka on syyllistynyt sellaiseen 1 §:ssä tarkoitettuun salassapitovelvollisuuden rikkomiseen, joka on erikseen säädetty salassapitorikkomuksena rangaistavaksi.

RL 38:10

10 § (21.4.1995/578) *Syyteoikeus*. Jos salassapitorikoksen tai salassapitorikkomuksen kohteena on yksityisen henkilökohtaisia tai taloudellisia oloja taikka elinkeinoa koskeva seikka, virallinen syyttäjä ei saa nostaa syytettä tästä teosta, ellei asianomistaja ilmoita sitä syytteeseen pantavaksi taikka ellei rikoksentekijä rikoksen tehdessään ole ollut yleistä posti- tai teletoimintaa harjoittavan laitoksen palveluksessa taikka erittäin tärkeä yleinen etu vaadi syytteen nostamista.

Virallinen syyttäjä ei saa nostaa syytettä viestintäsalaisuuden loukkauksesta, tärkeästä viestintäsalaisuuden loukkauksesta, tärkeästä viestintäsalaisuuden loukkauksesta, tai tietomurrosta, ellei asianomistaja ilmoita rikosta syytteeseen pantavaksi tai ellei rikoksentekijä rikoksen tehdessään ole ollut yleistä posti- tai teletoimintaa harjoittavan laitoksen palveluksessa taikka erittäin tärkeä yleinen etu vaadi syytteen nostamista.

Virallisen syyttäjän on ennen henkilörekisteriin kohdistuvaa salassapitorikosta, salassapitorikkomusta, viestintäsalaisuuden loukkausta, törkeää viestintäsalaisuuden loukkausta tai tietomurtoa taikka henkilörekisteririkosta koskevan syytteen nostamista kuultava tietosuojavaltuutettua. Tuomioistuimen on tällaista rikosta koskevaa asiaa käsitellessään varattava tietosuojavaltuutetulle tilaisuus tulla kuulluksi.